



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 21

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 14 ianuarie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
19.	— Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii privind modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 3.864/2024 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsumul aerodromurilor, inclusiv sisteme de stocare a energiei	2
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 386 din 27 octombrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	3–7
	Decizia nr. 398 din 17 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

**privind modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 3.864/2024
pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor
în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile
pentru autoconsumul aerodromurilor, inclusiv sisteme de stocare a energiei**

Având în vedere:

— prevederile art. 10d din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, privind înființarea Fondului pentru modernizare;

— Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1.001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre ale Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea art. 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu completări prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de Referatul de aprobare al Direcției generale programe europene transport din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii cu nr. 1.054 din 14.01.2026,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 3.864/2024 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsumul aerodromurilor, inclusiv sisteme de stocare a energiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1211 din 2 decembrie 2024, se modifică după cum urmează:

— **La articolul 13, alineatele (1) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„Art. 13. — (1) Bugetul total estimat al prezentei scheme este de 70.000.000 euro, reprezentând sume nerambursabile din

Fondul pentru modernizare pentru perioada 2023-2028, și va fi alocat de furnizor în cadrul mai multor proceduri de ofertare concurențiale succesive până la epuizarea bugetului.

.....
(4) Bugetul mediu anual al prezentei scheme nu va depăși 55.000.000 euro, în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială fiind stabilit bugetul afectat procedurii concurențiale respective.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,

Ciprian-Constantin Șerban

București, 14 ianuarie 2026.

Nr. 19.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 386

din 27 octombrie 2025

Dosar nr. 1.901/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andra Monica Asănică	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian-Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.901/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Buzău — Secția I civilă în Dosarul nr. 1.267/114/2020*.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, fiind formulate puncte de vedere la raport de către părți.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Buzău — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 2 iunie 2025, în Dosarul nr. 1.267/114/2020*, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Modalitatea de aplicare a definiției date de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii termenului de „diumă”, conform Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022, la misiunile internaționale pentru care s-au încheiat acorduri tehnice specifice, potrivit art. 3 și art. 10 din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare, și, ulterior, art. 3 și art. 10 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, comportă o aplicare directă, de drept, în raport cu art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă sau o aplicare de fapt, care impune, conform art. 1.266-1.269 din Codul civil, respectiv art. 309 alin. (4) pct. 6 din Codul de procedură civilă, lămurirea clauzelor acordurilor tehnice de către părțile semnatare, care nici măcar nu sunt părți în litigiile deduse judecății?

Are caracter facultativ sau obligatoriu pentru instanțe chestiunea lămuririi clauzelor acordurilor tehnice, prin raportare la considerentele Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii sau ale art. 1.266-1.269 din Codul civil, în contextul în care părțile semnatare ale acordului tehnic nu au calitate procesuală în litigiile în cauză ce vizează această chestiune de drept, iar în astfel de cauze, conform pct. 6 alin. (3) al Acordului tehnic aferent misiunii din Kosovo Eulex, se interzice intervenția instanței naționale sau internaționale de interpretare a clauzelor acordului tehnic?

II. Dispozițiile invocate de autorul sesizării

II.1. Dispozițiile legale

8. *Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare* (Legea nr. 42/2004)

„Art. 3. — Forțele armate pot participa la misiunile prevăzute la art. 2 în condițiile legii și potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate, acorduri și alte înțelegeri internaționale la care este parte.”

„Art. 10. — (1) În vederea stabilirii elementelor de detaliu privind participarea la misiuni a unor unități și subunități în cadrul unor forțe internaționale sau în cadrul unor unități ale altor state, structurile de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale încheie înțelegeri/acorduri tehnice.

(2) Procedura de încheiere a înțelegerilor/acordurilor tehnice se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

9. *Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 121/2011)

„Art. 3. — (1) Forțele armate pot participa la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în condițiile legii și potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate.

(2) Forțele armate participă la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) cu structurile și personalul necesar îndeplinirii obiectivelor asumate, precum și cu armamentul, tehnica și echipamentele corespunzătoare.

(3) În vederea pregătirii și participării la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), forțele armate pot lua parte la exerciții, antrenamente, ceremoniale și alte activități conexe organizate în țară și în afara teritoriului statului român.”

„Art. 10. — (1) În vederea stabilirii elementelor de detaliu privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în cadrul unor forțe internaționale sau în cadrul unor unități ale altor state, structurile de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale încheie înțelegeri tehnice.

(2) Procedura de încheiere a înțelegerilor tehnice se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

10. *Codul civil*

„Art. 1.266. — (1) Contractele se interpretează după voința concordantă a părților, iar nu după sensul literal al termenilor.

(2) La stabilirea voinței concordante se va ține seama, între altele, de scopul contractului, de negocierile purtate de părți, de practicile statornicite între acestea și de comportamentul lor ulterior încheierii contractului.”

„Art. 1.267. — Clauzele se interpretează unele prin altele, dând fiecăreia înțelesul ce rezultă din ansamblul contractului.”

„Art. 1.268. — (1) Clauzele susceptibile de mai multe înțelesuri se interpretează în sensul ce se potrivește cel mai bine naturii și obiectului contractului.

(2) Clauzele îndoielnice se interpretează ținând seama, între altele, de natura contractului, de împrejurările în care a fost încheiat, de interpretarea dată anterior de părți, de sensul atribuit în general clauzelor și expresiilor în domeniu și de uzanțe.

(3) Clauzele se interpretează în sensul în care pot produce efecte, iar nu în acela în care nu ar putea produce niciunul.

(4) Contractul nu cuprinde decât lucrul asupra căruia părțile și-au propus a contracta, oricât de generali ar fi termenii folosiți.

(5) Clauzele destinate să exemplifice sau să înlăture orice îndoială asupra aplicării contractului la un caz particular nu îi restrâng aplicarea în alte cazuri care nu au fost expres prevăzute.”

„Art. 1.269. — (1) Dacă, după aplicarea regulilor de interpretare, contractul rămâne neclar, acesta se interpretează în favoarea celui care se obligă.

(2) Stipulațiile înscrise în contractele de adeziune se interpretează împotriva celui care le-a propus.”

11. *Codul de procedură civilă*

„Art. 309. — (...) (4) De asemenea, este inadmisibilă proba cu martori dacă pentru dovedirea unui act juridic legea cere forma scrisă, în afară de cazurile în care: (...) 6. se cere lămurirea clauzelor actului juridic.”

II.2. Dispozițiile infralegale

12. *Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român* (Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004)

„Art. 1. — (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. b) și c) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculată în baza ordinului de numire în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară, după executarea misiunii: a) ofițerii — 40 de dolari SUA/zi/persoană; b) alte categorii de personal — 35 de dolari SUA/zi/persoană.”

„Art. 3. — Pe durata misiunii, personalul beneficiază de 1 dolar SUA/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere.”

13. *Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român* (Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008)

„Art. 1. — (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a)-d) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculată în baza ordinului de numire sau de detașare în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară după executarea misiunii, astfel: a) ofițerii — 45 de euro/zi/persoană; b) alte categorii de personal — 35 de euro/zi/persoană (...)”

„Art. 3. — Pe durata misiunii personalul beneficiază de 1 euro/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-au invocat chestiunile de drept

14. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal cu nr. 1.267/114/2020, mai mulți reclamanți au solicitat obligarea pârâților Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei la calcularea și plata echivalentului în lei al drepturilor pecuniare reprezentate de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport, precum și la actualizarea sumelor cuvenite cu rata inflației, la care se adaugă dobânda legală penalizatoare.

15. Reclamantul C.C. a precizat că pretențiile sale vizează misiunile UNMIK derulate sub egida Națiunilor Unite în perioadele 4 martie 2003-5 martie 2004, 4 martie 2005-6 martie 2006, 21 martie 2007-16 mai 2008 și misiunea EULEX derulată sub egida Uniunii Europene în perioada 7 decembrie 2009-11 mai 2010.

16. Ulterior, acesta a renunțat la pretențiile aferente misiunilor care nu sunt guvernate de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 și celor desfășurate anterior datei de 18 iulie 2004.

17. În urma disjungerii dispuse prin Încheierea din 26 noiembrie 2020, C.C. a rămas singurul reclamant în Dosarul nr. 1.267/114/2020.

18. Prin Sentința civilă nr. 375 din 19 mai 2023, Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâților și excepția prescripției dreptului material la acțiune; a admis în parte acțiunea și a obligat pârâții la plata către reclamant a diurnei în valută în cuantumul prevăzut de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și a sumelor pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere în cuantumul prevăzut de art. 3 raportat la art. 4 alin. (3) din același act normativ, pentru participarea la misiunile UNMIK derulate sub egida Națiunilor Unite în perioadele 4 martie 2005-6 martie 2006, 21 martie 2007-16 mai 2008 și misiunea EULEX derulată sub egida Uniunii Europene în perioada 7 decembrie 2009-11 mai 2010.

19. Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâții.

20. Prin Decizia nr. 1.144 din 5 decembrie 2023, Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal a admis recursurile, a casat sentința atacată și a trimis cauza spre a fi judecată de către instanța competentă, respectiv Tribunalul Buzău — Secția I civilă.

21. Cauza a fost reînregistrată cu nr. 1.267/114/2020* pe rolul Tribunalului Buzău — Secția I civilă, în fața căruia reclamantul a precizat că solicită plata diurnei în valută și sumele pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

22. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

23. În acest sens a arătat că procesul are ca obiect acordarea sumei cu titlu de diurnă în valută, prevăzută de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, și a sumei pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere, instituită de art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008, pentru participarea la misiunea EULEX în Kosovo în perioada 7 decembrie 2009-11 mai 2010.

24. În acest context, instanța de trimitere a apreciat că obiectul procesului se încadrează în domeniul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

25. A mai arătat că de lămurirea chestiunilor de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, în condițiile în care, în perioada cuprinsă între 7 decembrie 2009-11 mai 2010, era încheiat Acordul tehnic privind participarea la misiunea EULEX în Kosovo.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

26. Numai pârâțul Inspectoratul General al Jandarmeriei Române a exprimat un punct de vedere asupra chestiunilor de drept, apreciind că, în contextul în care la data semnării acordurilor tehnice nu exista o definiție a noțiunii de „diurnă”, părțile semnatare având libertate de exprimare și apreciere asupra scopului și naturii termenilor acordului, definiția dată diurnei ulterior de instanța supremă se poate aplica în urma evaluării situației de fapt.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

27. Cu privire la *prima chestiune de drept*, instanța de trimitere a apreciat că modalitatea de aplicare a definiției date termenului de „diurnă” prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru

soluționarea recursului în interesul legii, la misiunile internaționale pentru care s-au încheiat acorduri tehnice specifice, comportă o aplicare de fapt.

28. Aceasta impune o comparație între drepturile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și drepturile conferite de către partenerii externi, în baza unor acorduri tehnice, pentru a se stabili dacă există corespondență între acestea.

29. A mai apreciat că, în cauză, sunt relevante considerentele de la paragrafele 73-75 din Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cel de la paragraful 50 din Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

30. Cu privire la a *doua chestiune de drept*, referitoare la caracterul facultativ sau obligatoriu al lămuririi clauzelor acordurilor tehnice, comparația ce trebuie efectuată de către instanța de judecată comportă o analiză obligatorie a clauzelor acordurilor tehnice, în vederea clarificării scopului și conținutului drepturilor acordate.

31. În acest sens a fost evocat pct. 6 alin. (3) din Acordul tehnic aferent misiunii din Kosovo EULEX, care stabilește că orice diferend privind interpretarea sau implementarea acordului tehnic va fi soluționat numai prin consultări bilaterale între participanți, fără a implica un tribunal național sau internațional ori o organizație terță.

32. Deși semnatarii acordurilor tehnice nu sunt părți în prezentul proces, instanța nu este investită cu acordarea drepturilor prevăzute de aceste acorduri. Aceasta trebuie să stabilească dacă acordurile tehnice conțin drepturi corespondente celor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, în vederea evitării unei duble plăți.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

33. Față de conținutul întrebărilor adresate instanței supreme, s-a apreciat că nu este necesară consultarea instanțelor judecătorești pentru comunicarea practicii judiciare relevante.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

34. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de instanța de contencios constituțional cu privire la dispozițiile legale supuse interpretării.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

35. Prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 27 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, în sensul de a se stabili dacă drepturile bănești reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie acordate de statul român necondiționat de plata acelorași drepturi de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt cuantum, dar în același scop.”*

36. Prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că: în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din

Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană, cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, *scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.*

X. Raportul asupra chestiunilor de drept

37. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

38. Temeiul sesizării este reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

39. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar conform alin. (3) al aceluiași articol „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

40. În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

41. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept;

d) soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

e) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

42. Verificând îndeplinirea acestor condiții, se constată că procesul are ca obiect drepturi bănești decurgând din raporturile de serviciu ale reclamantului cu pârâții, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004.

43. Așadar, obiectul dedus judecății privește plata unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

44. Cauza în care a fost formulată sesizarea se află în curs de soluționare pe rolul unui complet specializat în litigii de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului Buzău — Secția I civilă, care judecă în primă instanță.

45. Așadar, primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

46. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formată în aplicarea art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a statuat în mod constant că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății” (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, și Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

47. Noul act normativ, reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, a preluat sintagma utilizată în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă referitoare la *existența chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective*, aceasta regăsindu-se în cuprinsul art. 2 alin. (1) din ordonanța de urgență menționată.

48. De altfel, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor *chestiuni dificile de drept*”.

49. În consecință, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, prin adoptarea căreia s-a urmărit asigurarea unei practici judiciare unitare, care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice (Decizia nr. 71 din 11 noiembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1330 din 31 decembrie 2024).

50. În acest context se cuvine subliniată împrejurarea că nu orice chestiune de drept poate fi supusă dezlegării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care ridică problema precarității textelor de lege, a caracterului lor dual și complex.

51. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza funcția constituțională a instanței legal investite de a judeca în mod direct și efectiv procesul.

52. Verificând îndeplinirea acestei condiții, se constată că problemele antamate de instanța de trimitere nu se circumscriu exigențelor evocate anterior, care să permită declanșarea mecanismului hotărârii prealabile, având în vedere că acestea nu vizează interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale, ci modul de aplicare a unor statuări anterioare, cu caracter de principiu, la circumstanțele particulare ale cauzei deduse judecății. Această concluzie rezultă din chiar conținutul întrebărilor adresate instanței supreme.

53. Astfel, prima întrebare pune în discuție *modul de aplicare a definiției date de instanța supremă termenului de „diurnă”, conform Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022, la misiunile internaționale pentru care s-au încheiat acorduri tehnice specifice care ar comporta fie o aplicare directă, de drept, fie o aplicare de fapt, ce impune lămurirea clauzelor acordurilor tehnice de către părțile semnatare.*

54. Întrebarea subsecventă presupune a se stabili *caracterul facultativ sau obligatoriu pentru instanțe al chestiunii lămuririi clauzelor acordurilor tehnice, prin raportare la considerentele aceleiași decizii sau ale art. 1.266-1.269 din Codul civil, în contextul în care părțile semnatare ale acordului tehnic nu au calitate procesuală în litigiile ce vizează această chestiune de drept, iar, în astfel de cauze, conform pct. 6 alin. (3) din Acordul tehnic aferent misiunii din Kosovo Eulex, se interzice intervenția instanței naționale sau internaționale de interpretare a clauzelor acordului tehnic.*

55. Or, instanța supremă nu poate fi investită în mecanismul hotărârii prealabile cu lămurirea modului de aplicare a unor dezlegări anterioare cu caracter de principiu în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei deduse judecătii.

56. Această operațiune intră și rămâne în atribuția exclusivă a instanțelor de judecată care nu pot delega funcția jurisdicțională de a soluționa litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile [art. 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă] și nici pe aceea de a identifica și aplica statuările cu caracter de principiu care prezintă relevanță în soluționarea cauzei.

57. De altfel, din simpla lecturare a punctului de vedere al instanței de trimitere rezultă că întrebările adresate instanței

supreme nu pun în discuție dezlegarea unor chestiuni de drept veritabile deduse din interpretarea unor norme de drept lacunare sau neclare de natură a justifica activarea mecanismului hotărârii prealabile.

58. Astfel, instanța de trimitere a apreciat că modalitatea de aplicare a definiției date termenului de „diurnă” prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — *Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii la misiunile internaționale pentru care s-au încheiat acorduri tehnice specifice comportă o aplicare de fapt.*

59. Referitor la întrebarea subsecventă, autorul sesizării a apreciat că se impune o *analiză obligatorie a clauzelor acordurilor tehnice în vederea clarificării scopului și conținutului drepturilor acordate.*

60. Or, lămurirea aspectelor factuale ale cauzei și clarificarea înțelesului unor clauze contractuale nu pot fi deduse spre rezolvare instanței supreme în cadrul unui mecanism conceput de legiuitor pentru rezolvarea de principiu a unor chestiuni de drept veritabile în vederea prevenirii/sistării divergențelor jurisprudențiale.

61. Ca atare, sesizarea nu poate primi o dezlegare pe fond, câtă vreme se tinde la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere — aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecătii — către instanța supremă, îndrituită legal să dea dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să confirme modul de aplicare a normelor de drept și a unor statuări anterioare cu caracter obligatoriu pentru rezolvarea raportului juridic litigios.

62. Prin urmare, constatând că nu este îndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept veritabile, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Buzău — Secția I civilă în Dosarul nr. 1.267/114/2020*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele întrebări:

Modalitatea de aplicare a definiției date de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii termenului de „diurnă”, conform Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022, la misiunile internaționale pentru care s-au încheiat acorduri tehnice specifice, potrivit art. 3 și art. 10 din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare, și, ulterior, art. 3 și art. 10 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, comportă o aplicare directă, de drept, în raport cu art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă sau o aplicare de fapt, care impune, conform art. 1.266-1.269 din Codul civil, respectiv art. 309 alin. (4) pct. 6 din Codul de procedură civilă, lămurirea clauzelor acordurilor tehnice de către părțile semnatare, care nici măcar nu sunt părți în litigiile deduse judecătii?

Are caracter facultativ sau obligatoriu pentru instanțe chestiunea lămuririi clauzelor acordurilor tehnice, prin raportare la considerentele Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii sau ale art. 1.266-1.269 din Codul civil, în contextul în care părțile semnatare ale acordului tehnic nu au calitate procesuală în litigiile în cauza ce vizează această chestiune de drept, iar în astfel de cauze, conform pct. 6 alin. (3) al Acordului tehnic aferent misiunii din Kosovo Eulex, se interzice intervenția instanței naționale sau internaționale de interpretare a clauzelor acordului tehnic?

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 octombrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 398**din 17 noiembrie 2025**

Dosar nr. 1.346/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tirică	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu Gândac	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Politeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost constituit conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Ileana Peligrad, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările

conexate formulate de Tribunalul Brașov — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.947/62/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

A. Având în vedere dreptul asistentului personal de a beneficia, conform legislației naționale și jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, de o indemnizație de concediu de odihnă care să reflecte cuantumul total al veniturilor permanente și salariale obținute anterior și ținând cont de caracterul indispensabil al drepturilor salariale, precum sporurile pentru condiții de muncă periculoase sau deosebit de periculoase, stabilite prin Legea-cadru nr. 153/2017 și Codul muncii, se impune interpretarea unitară a includerii acestor componente în baza de calcul pentru indemnizația de concediu, astfel încât salariatul să nu fie lipsit de continuitatea drepturilor financiare și de protecția veniturilor sale?

Astfel, se poate considera, în spiritul echității și al coerenței juridice, că includerea acestor sporuri și indemnizații — care caracterizează permanent veniturile lucrătorului — în baza de calcul pentru indemnizația de concediu este o aplicare necesară a principiului remunerării obișnuite pentru perioada de repaus, garantând asistenților personali drepturile salariale echivalente celor încasate în perioadele de activitate, conform interpretării și aplicării unitare a legii?

B. Având în vedere dreptul angajatorului și al angajatului, conferit prin art. 16 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, de a solicita și de a beneficia de expertizarea locului de muncă al asistenților personali ce oferă îngrijire la domiciliu, în condițiile în care se îngrijește o persoană cu handicap psihic grav, și având în vedere obligația direcției de sănătate publică de a elibera buletinul de expertizare în termen de 90 de zile, poate fi interpretată această obligație în sensul în care instanțele trebuie să dispună efectuarea de urgență a acestor demersuri, inclusiv prin aplicarea de sancțiuni pentru neîndeplinirea obligației de eliberare a buletinului, astfel încât să fie asigurată protecția legală a reclamantei și respectarea principiilor de sănătate și securitate în muncă pentru locuri de muncă ce implică riscuri speciale, conform legislației în vigoare?

C. Având în vedere prevederile subpct. 2 lit. A pct. IV din anexa nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, conform cărora sporul de până la 15% din salariul de bază se acordă personalului care desfășoară activitate în servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane cu dizabilități și persoane vârstnice, fără a necesita alte operațiuni de determinare sau expertizare a locului de muncă, poate fi interpretat acest text de lege în sensul că angajatorul are obligația de a acorda acest spor în mod automat asistenților personali care îngrijesc persoane cu dizabilități la domiciliu, având în vedere că însăși starea de sănătate a persoanelor îngrijite constituie justificarea acordării acestui drept salarial, astfel încât să se respecte scopul legii de protejare a condițiilor de muncă dificile și de eliminare a oricăror bariere nejustificate în recunoașterea acestui drept?

D. Având în vedere prevederile subpct. 1 lit. A pct. I din anexa 9 la Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2018, conform cărora sporul de 50%-75% din salariul de bază se acordă personalului din unități de asistență socială, inclusiv din servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane cu dizabilități psihice sau mintale, poate fi

interpretat acest text de lege în sensul că angajatorii asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum municipiul Codlea sau D.A.S. Codlea, se încadrează în definiția extinsă a unităților de asistență socială, având obligația de a include acest spor în drepturile salariale ale reclamantei, astfel încât să asigure aplicarea corespunzătoare a legii, în spiritul recunoașterii condițiilor dificile de muncă și al eliminării oricărui discrepanțe nejustificate în raport cu personalul din alte unități sociale?

E. Având în vedere garanțiile constituționale privind dreptul la muncă și la un salariu echitabil prevăzute de art. 41 din Constituția României, precum și jurisprudența Curții Constituționale care protejează stabilitatea și integritatea drepturilor salariale, se impune o clarificare cu privire la aplicarea gradațiilor salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017:

- (i) Se poate considera că reducerea la zero a gradațiilor salariale contravine art. 41 din Constituție și practicii Curții Constituționale, care a stabilit că desființarea sau diminuarea nejustificată a drepturilor salariale câștigate contravine principiilor constituționale și convenționale (C.E.D.O.) privind securitatea juridică, proporționalitatea și protecția drepturilor câștigate?
- (ii) Este obligatorie stabilirea salariului asistenților personali pornind de la salariul minim brut pe țară și aplicând succesiv coeficienții de gradație prevăzuți la art. 10 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, astfel încât să nu fie afectate drepturile salariale deja câștigate prin vechime?
- (iii) În interpretarea corectă a Legii-cadru nr. 153/2017, are angajatorul obligația de a aplica majorările succesive prevăzute la art. 10 alin. (4), astfel încât salariul să reflecte experiența și vechimea profesională, fără reducerea sau eliminarea gradațiilor, în conformitate cu principiul constituțional al dreptului la un salariu echitabil?

F. Având în vedere principiul constituțional prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituția României, conform căruia legea dispune numai pentru viitor, și având în vedere că Decizia nr. 26/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu clarifică pe deplin aplicabilitatea în timp a art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată prin Legea nr. 82/2020, astfel cum au fost modificate ulterior prin Legea nr. 166/2021, este necesară clarificarea următoarelor aspecte:

- (i) Poate fi considerată o încălcare a principiului neretroactivității legii civile orice interpretare a Legii nr. 166/2021 care ar afecta dreptul la stimulentele de risc în forma stabilită prin Legea nr. 82/2020, în vigoare la momentul prestării activității de către reclamanta asistent personal, pentru perioada stării de urgență 15.03.2020-15.05.2020?
- (ii) Întrucât Decizia nr. 26/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție statuează că modificările aduse prin Legea nr. 166/2021 nu sunt aplicabile cererilor aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a acesteia, consideră instanța supremă că același principiu de neretroactivitate ar trebui aplicat și în cazul cauzelor noi, având în vedere că activitatea reclamantei este un „*factum praeteritum*” (fapt epuizat anterior legii noi), care a generat drepturi definitive anterior intervenției modificărilor aduse prin Legea nr. 166/2021?
- (iii) În cazul în care instanțele naționale au constatat că dreptul la stimulentele de risc s-a născut odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 82/2020 pentru activitatea prestată anterior, pe perioada stării de urgență, consideră Înalta Curte de Casație și Justiție

că interpretarea restrictivă a dreptului la stimulente în baza Legii nr. 166/2021 contravine principiilor constituționale și convenționale (C.E.D.O.) privind securitatea juridică, proporționalitatea și protecția drepturilor câștigate?

G. În contextul art. 15 alin. (2) din Constituția României, care statuează neretroactivitatea legii civile, și în condițiile în care reclamanta, asistent personal al unei persoane cu handicap grav, invocă dreptul de a primi vouchere de vacanță conform legislației incidente pentru anii 2022, 2023 și ulterior, se impune clarificarea următoarelor aspecte:

Având în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 și legislația ulterioară recunosc un drept patrimonial subiectiv salariaților din instituțiile publice la acordarea voucherelor de vacanță, poate fi acesta refuzat retroactiv sau condiționat de nealocarea fondurilor bugetare, în contradicție cu caracterul obligatoriu și necondiționat al prevederilor legale în vigoare la data nașterii dreptului?

H. Având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (2) lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 905/2017, care impune angajatorilor obligația de a completa Registrul general de evidență a salariaților (*REVISAL*) cu informații detaliate despre salariul de bază lunar brut, indemnizațiile, sporurile și alte adaosuri prevăzute în contractul individual de muncă, se impune clarificarea următoarelor aspecte:

- (i) În măsura în care angajatorul refuză să includă în contractul individual de muncă drepturile salariale stabilite prin hotărârea instanței, precum voucherele de vacanță și sporurile pentru condiții periculoase, consideră că acest refuz ar contraveni principiului legalității și obligației de transparență a contractului individual de muncă, subliniat de Hotărârea Guvernului nr. 905/2017?
- (ii) În condițiile în care hotărârea instanței recunoaște aceste drepturi, poate angajatorul să omită includerea acestora în *REVISAL*, refuz care ar putea afecta dreptul reclamantei de a beneficia de înregistrarea corectă a tuturor drepturilor salariale, afectând astfel și eventualele actualizări ulterioare conform legii?
- (iii) Apreciindu-se că solicitarea de a adăuga aceste drepturi în *REVISAL* derivă dintr-o obligație legală clar stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 905/2017, iar refuzul încheierii unui act adițional pentru includerea drepturilor stabilite prin hotărâre ar putea fi considerat o încălcare a prevederilor legale privind evidența corectă și transparență a contractului de muncă, în acest context, ce măsuri legale poate impune instanța pentru a asigura respectarea acestei obligații de înscriere în *REVISAL*?

I. În contextul obligațiilor legale ale autorităților publice locale în privința asigurării continue a serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru persoanele cu handicap grav și având în vedere nevoia reclamantului persoană cu handicap grav de a beneficia de asistență personală și în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în alte zile nelucrătoare, se impune clarificarea următoarelor aspecte:

- (i) În măsura în care autoritatea publică nu poate asigura un al doilea asistent personal pentru acoperirea integrală a necesităților reclamantului, consideră instanța supremă că angajatorul este obligat, prin solicitare implicită, să compenseze munca suplimentară efectuată de asistentul personal existent, conform art. 21 alin. (1) din Legea-cadru 153/2017, chiar și în absența unei solicitări exprese?
- (ii) În condițiile în care serviciile necesare persoanei cu handicap grav rămân neacoperite în perioadele

nelucrătoare, neputând fi compensate prin timp liber din cauza lipsei unui înlocuitor, cum ar putea fi interpretată în drept această situație, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale și a instanței supreme privind dreptul la îngrijire permanentă?

- (iii) Având în vedere că legislația prevede asigurarea serviciilor de îngrijire la domiciliu în mod continuu, ce obligații concrete ar trebui impuse angajatorului pentru a adapta contractul asistentului personal la nevoile reclamantului, inclusiv sub aspectul modificării programului de lucru pentru a acoperi orele necesare, dacă autoritatea locală nu angajează personal suplimentar?

J. În contextul obligațiilor legale ale autorităților publice de a asigura servicii sociale de îngrijire permanentă la domiciliu pentru persoanele cu handicap grav, așa cum sunt stabilite de art. 52 alin. (3) din Legea nr. 292/2011, se solicită clarificarea următoarelor aspecte:

- (i) În ce măsură autoritățile locale sunt obligate, în situația în care nu angajează un al doilea asistent personal pentru a acoperi perioadele de repaus săptămânal și zilele de sărbători legale, să despăgubească persoana cu handicap pentru prejudiciile morale rezultate din neasigurarea acestui ajutor, conform jurisprudenței naționale și C.E.D.O., care recunoaște dreptul acestor persoane la asistență continuă pentru un trai în condiții de demnitate?
- (ii) Având în vedere situația asistenților personali care, de cele mai multe ori, sunt membrii familiei persoanei cu handicap grav și prestează îngrijire pe întreg parcursul săptămânii, inclusiv în zilele de repaus și sărbători legale, în ce măsură consideră instanța supremă că neasigurarea unui program de muncă alternativ sau a unui suport suplimentar afectează dreptul asistentului personal la odihnă, garantat de art. 112 din Codul muncii și dreptul la viață privată prevăzut de art. 26 din Constituția României?
- (iii) Este legitim să se considere că autoritățile publice locale, în absența unor măsuri pentru a asigura aceste servicii sociale esențiale, sunt răspunzătoare pentru prejudiciile morale și fizice suportate de asistenții personali, obligați să presteze muncă suplimentară continuă în afara programului stabilit de lege, și care depășește limitele prevăzute de dreptul muncii și de legea specială?

K. În contextul obligațiilor angajatorului public de a asigura continuitatea serviciilor de asistență personală pentru persoanele cu handicap grav în perioadele de lipsă temporară a asistentului personal, se solicită clarificarea următoarelor aspecte:

- (i) Având în vedere prevederile art. 37 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, care impun acordarea indemnizației în lipsa unui înlocuitor al asistentului personal, în ce măsură este interpretată această indemnizație ca fiind proporțională cu durata reală a lipsei temporare și ajustată în funcție de toate componentele salariale ale asistentului personal gradația 0 (inclusiv sporuri cu caracter permanent, cum ar fi indemnizația de hrană și sporurile pentru condiții de muncă), pentru a asigura resursele necesare plății unui înlocuitor pe perioada concediului de odihnă, concediului medical sau în zilele de sâmbătă, duminică și sărbători legale?
- (ii) În interpretarea Legii nr. 448/2006 și a Hotărârii Guvernului nr. 268/2007, în ce măsură poate angajatorul public să limiteze plata acestei indemnizații la o valoare fixă anuală (indiferent de

durata cumulată a lipsei temporare a asistentului personal), fără a prejudicia persoana cu handicap grav de dreptul efectiv la continuitate în îngrijire și contravenind obligației de a asigura plata în funcție de zilele efective de absență a asistentului personal?

- (iii) Este aplicabil principiul prevăzut de Decizia nr. 23/2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție în sensul includerii tuturor elementelor de natură salarială permanentă (inclusiv sporuri obligatorii) în calculul indemnizației de însoțitor pentru perioadele de lipsă temporară a asistentului personal, similar cu calculul indemnizației de concediu, astfel încât să se mențină integral nivelul sprijinului acordat persoanei cu handicap grav?,

respectiv de Tribunalul Călărași — Secția civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă prevederile art. 14 alin. (1) lit. d) și e) din capitolul II din anexa nr. 2 la Legea-cadru nr. 153/2017, corespundente în anexa nr. 9, pct. IV, lit. A subpct. 2 și pct. V lit. D din regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 referitoare la sporurile până la 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare și pentru activități care se desfășoară în condiții deosebite, cum ar fi stres sau risc, se interpretează în sensul că se cuvin și categoriei profesionale a asistenților personali.

5. După prezentarea referatului de către magistratul-asistent, președintele completului, doamna judecător Mariana Constantinescu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizărilor

6. Tribunalul Brașov — Secția I civilă a dispus, în Dosarul nr. 2.947/62/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept anterior menționate.

7. Sesizarea a fost înregistrată la 20 iunie 2025, cu nr. 1.346/1/2025.

8. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată cu nr. 1.526/1/2025 sesizarea formulată de Tribunalul Călărași — Secția civilă, în Dosarul nr. 997/116/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept sus-arătată.

9. Având în vedere existența unei strânse legături între obiectul primei sesizări (capătul nr. 3 al cererii) și cel al sesizării înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, s-a dispus conexarea Dosarului nr. 1.526/1/2025 la Dosarul nr. 1.346/1/2025.

II. Normele legale incidente

10. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 448/2006*

„Art. 37. — (1) Pe perioada îngrijirii și protecției persoanei cu handicap grav, pe baza contractului individual de muncă, asistentul personal are următoarele drepturi:

a) salariu stabilit potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

b) program de lucru care să nu depășească în medie 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână;

c) concediu anual de odihnă, potrivit dispozițiilor legale aplicabile personalului încadrat în instituții publice.

(3) În situația în care angajatorul nu poate asigura un înlocuitor al asistentului personal, persoanei cu handicap grav i se acordă indemnizația prevăzută la art. 43 alin. (1) sau găzduirea într-un centru de tip respiro. (...)

Art. 42. — (...) (4) Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare. (...)

Art. 43. — (1) Indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4) este în cuantum egal cu salariul net al asistentului personal gradația 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementează nivelul de salarizare a personalului plătit din fonduri publice."

11. Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 250/1992*

„Art. 7. — (1) Pe durata concediului de odihnă, salariații au dreptul la o indemnizație calculată în raport cu numărul de zile de concediu înmulțite cu media zilnică a salariului de bază, sporului de vechime și, după caz, indemnizației pentru funcția de conducere, luate împreună, corespunzătoare fiecărei luni calendaristice în care se efectuează zilele de concediu de odihnă.

(2) Media zilnică a veniturilor prevăzute la alin. (1) se stabilește în raport cu numărul zilelor lucrătoare din fiecare lună în care se efectuează zilele de concediu."

12. Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul muncii*

Art. 150. — (1) Pentru perioada concediului de odihnă salariatul beneficiază de o indemnizație de concediu, care nu poate fi mai mică decât salariul de bază, indemnizațiile și sporurile cu caracter permanent convenite pentru perioada respectivă, prevăzute în contractul individual de muncă.

(2) Indemnizația de concediu de odihnă reprezintă media zilnică a drepturilor salariale prevăzute la alin. (1) din ultimele 3 luni anterioare celei în care este efectuat concediul, multiplicată cu numărul de zile de concediu. (...)

Art. 160. — (1) Salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri."

13. Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, denumit în continuare *Regulamentul-cadru*

„Art. 5. — (1) Sporul pentru condiții deosebit de periculoase, condiții periculoase și condiții periculoase sau vătămătoare de muncă se acordă în baza buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens, pe baza următoarelor criterii:

a) înregistrarea de îmbolnăviri profesionale și boli legate de profesie ca urmare a activității desfășurate la locul de muncă;

b) existența indicilor de morbiditate în raport cu riscurile de la locul de muncă;

c) înregistrarea unor cazuri de accidente de muncă produse la locul de muncă;

d) riscul de îmbolnăvire și accidentare determinat de depășiri ale noxelor profesionale, fizice, chimice, fizico-chimice, biologice, suprasolicitarile unor funcții și sisteme ale organismului. (...)

Art. 14. — Sporurile pentru condiții de muncă se acordă pentru activitatea desfășurată în cadrul programului de lucru, conform contractului individual de muncă. (...)

Art. 16. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului regulament-cadru, ordonatorii de credite au obligația să solicite autorităților abilitate eliberarea buletinelor de determinare sau, după caz, de expertizare a locurilor de muncă.

(2) Autoritățile abilitate au obligația de a elibera buletinele de determinare sau, după caz, de expertizare a locurilor de muncă în termen de maximum 90 de zile de la data solicitării.

(3) Până la eliberarea buletinelor de determinare sau, după caz, de expertizare a locurilor de muncă potrivit alin. (1) rămân în vigoare buletinele existente."

Anexa nr. 9 la regulamentul-cadru

„Articol unic. — Personalul care își desfășoară activitatea în unitățile de asistență socială/centre cu sau fără personalitate juridică, cu sau fără cazare, beneficiază de sporul prevăzut la art. 14 din cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

I. Locurile de muncă, categoriile de personal și mărimea concretă a sporurilor pentru personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebit de periculoase, conform prevederilor art. 14 alin. (1) lit. a) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare

A. Spor de la 50% până la 75% din salariul de bază acordat personalului din:

1. unitățile de asistență socială/centre cu sau fără personalitate juridică, servicii sociale, cu cazare/fără cazare, care acordă servicii persoanelor (adulți și copii) cu handicap psihic sau mintal; (...)

IV. Locurile de muncă, categoriile de personal și mărimea concretă a sporurilor pentru personalul din unitățile de asistență socială/centre cu sau fără personalitate juridică, servicii sociale, cu sau fără cazare, care își desfășoară activitatea în condiții periculoase sau vătămătoare, conform prevederilor art. 14 alin. (1) lit. d) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare

A. Spor de până la 15% din salariul de bază, acordat personalului care își desfășoară activitatea în: (...)

2. servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane cu dizabilități și pentru persoane vârstnice."

14. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea-cadru nr. 153/2017*

„Art. 10. — (1) Salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații.

(2) Fiecărei funcții, fiecărui grad/treaptă profesională îi corespund 5 gradații, corespunzătoare tranșelor de vechime în muncă, cu excepția funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor de conducere pentru care gradația este inclusă în indemnizația lunară/salariul de bază prevăzut pentru aceste funcții în anexele nr. I-IX, precum și a personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(3) Salariile de bază prevăzute în anexele nr. I-VIII pentru funcțiile de execuție sunt la gradația 0.

(4) Tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații, precum și cotele procentuale corespunzătoare acestora, calculate la salariul de bază avut la data îndeplinirii condițiilor de trecere în gradație și incluse în acesta, sunt următoarele:

a) gradația 1 — de la 3 ani la 5 ani — și se determină prin majorarea salariului de bază prevăzut în anexele la prezenta lege cu cota procentuală de 7,5%, rezultând noul salariu de bază;

b) gradația 2 — de la 5 ani la 10 ani — și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază;

c) gradația 3 — de la 10 ani la 15 ani — și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază;

d) gradația 4 — de la 15 ani la 20 de ani — și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază;

e) gradația 5 — peste 20 de ani — și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază.

(5) Gradația obținută se acordă cu începere de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au împlinit condițiile de acordare.

(6) Pentru personalul nou-încadrat, salariul de bază se determină prin aplicarea succesivă a majorărilor prevăzute la alin. (4), corespunzător gradației deținute.

(7) Pentru acordarea gradației corespunzătoare tranșei de vechime în muncă, angajatorul va lua în considerare integral și perioadele lucrate anterior în alte domenii de activitate decât cele bugetare.”

Anexa nr. II capitolul II

„Art. 14. — (1) În unitățile de asistență socială/centre cu sau fără cazare, în raport cu condițiile în care se desfășoară activitatea, pot fi acordate, cu respectarea prevederilor legale, următoarele categorii de sporuri: (...)

d) pentru condiții periculoase sau vătămătoare, un spor de până la 15% din salariul de bază, corespunzător timpului lucrat la locurile de muncă respective;

e) pentru activități care se desfășoară în condiții deosebite, cum ar fi stres sau risc, un spor de până la 15% din salariul de bază, corespunzător timpului lucrat la locurile de muncă respective.”

15. Legea nr. 166/2021 privind modificarea și completarea art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, denumită în continuare *Legea nr. 166/2021*

„(5) Se aprobă acordarea, o singură dată, a unui stimulent de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pentru angajații centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanei vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru angajații centrelor rezidențiale destinate altor categorii vulnerabile, (...) care au fost izolați preventiv la locul de muncă pe perioada stării de urgență (...).”

16. Hotărârea Guvernului nr. 940/2017 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2009, denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 940/2017*

„Art. I. — Normele metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 9 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) În cazul salariaților din instituțiile și autoritățile publice, prevăzute de art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență, se acordă o singură indemnizație de vacanță, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație.»”

17. Hotărârea Guvernului nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților, denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 905/2017* (în prezent abrogată)

Art. 3. — (1) Registrul se întocmește în formă electronică.

(2) Angajatorii prevăzuți la art. 1 completează registrul în ordinea angajării persoanelor, cu următoarele date, fără a avea caracter limitativ: lit. a)-p).

18. Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare *normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2007*

„Art. 20. — Serviciile sociale destinate persoanelor cu handicap pot fi acordate:

a) la domiciliu: îngrijiri specializate la domiciliu, echipa mobilă, asistentul personal; (...).”

19. Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 292/2011*

Art. 31 (în prezent abrogat) „(1) Serviciile de îngrijire personală se adresează persoanelor dependente care, ca urmare a pierderii autonomiei funcționale din cauze fizice, psihice sau mintale, necesită ajutor semnificativ pentru a realiza activitățile uzuale ale vieții de zi cu zi.

(2) Situația de dependență este o consecință a bolii, traumei și dizabilității și poate fi exacerbata de absența relațiilor sociale și a resurselor economice adecvate.”

Art. 52 (în prezent abrogat)

„(1) În cazul serviciilor de îngrijire personală la domiciliu, acordarea acestora se planifică și se programează în vizite zilnice, săptămânale sau lunare, repartizate la intervale regulate.

(2) Îngrijirea personală la domiciliu poate fi formală și informală:

a) îngrijirea formală se asigură de persoana calificată, certificată profesional, în condițiile legii;

b) îngrijirea informală se asigură de membrii de familie, prieteni, vecini sau o altă persoană necalificată care își asumă responsabilitatea îngrijirii persoanei.

(3) Persoana dependentă care necesită asistență și/sau supraveghere permanentă poate beneficia de îngrijire zilnică acordată la domiciliu, de îngrijitorul formal, pentru maximum 8 ore/zi, consecutive sau repartizate la intervale regulate pe parcursul zilei.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), îngrijirea personală acordată la domiciliu poate fi asigurată, pe o perioadă mai mare de 8 ore/zi, de îngrijitori informali calificați sau de îngrijitori formali, numai în condițiile prevăzute expres de lege.

(5) Persoanele aflate în situația prevăzută la alin. (3), care solicită asistare în centre rezidențiale, au prioritate în cazul în care nu au familie sau familia acestora nu le poate asigura îngrijirea necesară.

(6) Serviciile de îngrijire care presupun ajutor pentru îndeplinirea activităților instrumentale ale vieții zilnice sunt acordate de îngrijitori informali și voluntari și, numai în lipsa acestora, de îngrijitori formali.”

III. Expunerea succintă a proceselor

20. Prin acțiunea introductivă înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov, în esență, reclamantii BEA și BBA au solicitat în contradictoriu cu pârâții M.C., D.A.S. C și D.S.P. B următoarele:

a) obligarea pârâtului municipiul C la recalcularea indemnizației de concediu de odihnă pentru reclamanta asistent personal BEA (inclusiunea în baza de calcul a indemnizației de hrană și a sporului de 15% pentru condiții periculoase și vătămătoare sau a sporului între 50 și 75% pentru condiții deosebit de periculoase, dacă vor fi acordate prin hotărârea dată în prezenta cauză) și plata diferențelor salariale rezultate, actualizate;

b) obligarea pârâtului municipiul C la efectuarea demersurilor necesare pentru expertizarea locului de muncă al reclamantei

asistent personal BEA și a pârâtei Direcția de Sănătate Publică B la eliberarea buletinului de expertizare a locului de muncă al reclamantei asistent personal în termen de maximum 90 de zile de la data emiterii hotărârii în prezenta cauză, ținând cont și de natura psihică a handicapului persoanei aflate în îngrijire, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (11) și art. 16 alin. (1) și (2) din regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, așa cum a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2018;

c) obligarea pârâtului municipiul C să acorde reclamantei asistent personal BEA sporul de 15% din salariul de bază brut, pentru condiții periculoase și vătămătoare de muncă, prevăzut de anexa nr. 9 punctul IV litera A subpunctul 2 din regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, așa cum a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2018;

d) calculul și acordarea sporului cuprins între 50% și 75% din salariul de bază acordat personalului din unitățile de asistență socială/centre cu sau personalitate juridică/servicii sociale, cu/fără cazare, care acordă servicii persoanelor (adulți sau copii) cu handicap psihic sau mintal, conform anexei nr. 9, punctul I, litera A, subpct. 1 la regulamentul-cadru — pentru condiții deosebit de periculoase, așa cum a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2018, pentru reclamanta BEA, având în vedere certificatul de încadrare în grad de handicap al persoanei aflate în îngrijirea reclamantei asistent personal;

e) obligarea pârâtului municipiul C la recalcularea salariului de bază brut al reclamantei asistent personal, pentru 3 ani anteriori la zi și în continuare, având în vedere și faptul că la 1.01.2022 salariul de referință al asistentului personal gradația 0 a ajuns la nivelul prevăzut în Legea-cadru nr. 153/2017 pentru anul 2022, plata diferențelor salariale astfel rezultate și actualizate;

f) obligarea pârâtului municipiul C la acordarea și plata stimulentului de risc pentru reclamanta BEA asistent personal, în cuantum total de 5.000 lei, aferent perioadei 15.03.2020-15.05.2020, în baza prevederilor art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020;

g) obligarea pârâtului municipiul C la acordarea către reclamanta BEA a voucherelor de vacanță pentru anii 2022, 2023 și în continuare;

h) obligarea pârâtei la încheierea unui act adițional la contractul individual de muncă care să cuprindă drepturile salariale neînscrise în contractul individual de muncă al reclamantei BEA (vouchere de vacanță, sporul pentru condiții periculoase și vătămătoare sau sporul pentru condiții deosebit de periculoase, dacă vor fi acordate prin hotărârea pronunțată în prezenta cauză) și înscrierea în REVISAL a contractului de muncă cu toate drepturile mai sus menționate;

i) obligarea pârâtului municipiul C la asigurarea serviciilor de îngrijire personală prin asistent personal pentru reclamantul BBA pentru zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează;

j) obligarea pârâtului municipiul C la plata de daune morale în cuantum de 20.000 euro pentru reclamantul BBA, pentru neasigurarea serviciilor unui asistent personal în zilele de repaus săptămânal și în zilele de sărbătoare legală, conform prevederilor art. 52 alin. (3) din Legea nr. 292/2011;

k) obligarea pârâtului municipiul C la recalcularea indemnizației de însoțitor pentru perioada de lipsă temporară a asistentului personal, în perioada concediului de odihnă al asistentului personal pentru reclamantul BBA și plata diferențelor astfel rezultate, actualizate.

21. Pârătele au depus întâmpinare, prin care au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

22. Prin acțiunea introductivă înregistrată pe rolul Tribunalului Călărași, reclamanta, asistent personal al fiicei sale, persoană cu handicap, a solicitat în contradictoriu cu pârăta comuna J:

— recalcularea salariului de bază brut al reclamantei asistent personal, începând cu data angajării la zi și în continuare, și plata diferențelor salariale astfel rezultate, actualizate;

— plata salariului de bază maxim existent pentru categoria profesională din care face parte, în cadrul aceleiași familii ocupaționale (Sănătate și asistență socială), cu respectarea principiilor nediscriminării și egalizării, anume categoria profesională de asistent personal al persoanei cu handicap grav făcând parte din familia ocupațională „Sănătate și asistență socială”, situații în care salariile de bază ale personalului ocupând aceeași funcție și gradație ca și reclamanta (gradația 1), din aceeași familie ocupațională, au nivelul maxim prevăzut de lege;

— plata sporului de până la 15% din salariul de bază pentru activități care se desfășoară în condiții deosebite, cum ar fi stres sau risc, corespunzător timpului lucrat la locurile de muncă respective, prevăzut în anexa nr. II, capitolul II — art. 14 alin. (1) lit. e) din Legea-cadru nr. 153/2017 — conform prevederilor anexei nr. 9 punctul V lit. D din regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018;

— plata sporului de până la 15% din salariul de bază pentru îngrijirea la domiciliu a persoanelor cu dizabilități, spor prevăzut în anexa nr. 9, punctul IV, litera A, subpunctul 2 din regulamentul-cadru, precum și în anexa nr. 2, capitolul II — art. 14 alin. (1) lit. d) din Legea-cadru nr. 153/2017.

23. Pârăta a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

24. În cadrul soluționării acțiunilor, s-au dispus suspendarea judecării cauzelor și sesizarea instanței supreme.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor, care susțin admisibilitatea acestora

25. Tribunalul Brașov a apreciat că în cauză sunt incidente dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât se înscrie în câmpul de aplicare a acestui act normativ, așa cum este definit la art. 1 alin. (2).

26. În raport cu art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea intervine în legătură cu orice problemă de drept dedusă judecării în cauzele care se încadrează la art. 1, indiferent de gradul de dificultate.

27. Problema de drept de soluționat rezultă din sinteza tuturor susținerilor și apărărilor formulate în cauză, iar în legătură cu această chestiune de drept, instanța supremă nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

28. Tribunalul Călărași a arătat că reclamanta face parte din categoria personalului plătit din fonduri publice, iar solicitarea acesteia vizează drepturi salariale, fiind incident art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

29. Acest act normativ permite sesizarea instanței supreme cu dezlegarea unei chestiuni de drept chiar și de către prima instanță investită cu soluționarea cauzei.

30. Așadar, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită are un caracter esențial în soluționarea acesteia, fiind îndeplinită astfel și cerința potrivit căreia soluționarea pe fond a cauzei depinde de chestiunea de drept ce face obiectul sesizării.

31. Din verificările efectuate se constată că până la acest moment nu au fost formulate sesizări cu privire la această chestiune de drept către Înalta Curte de Casație și Justiție și nici nu s-au pronunțat decizii de către instanța supremă.

V. Punctele de vedere ale completurilor de judecată

32. Tribunalul Brașov, referitor la primul capăt de cerere, a apreciat că, potrivit art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare,

modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018), coroborat cu art. 3 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, ordonatorul de credite are obligația să stabilească salariile de bază, indemnizațiile de încadrare/indemnizațiile lunare, sporurile, alte drepturi salariale în bani și în natură prevăzute de lege, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu, și răspunde în condițiile art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și art. 42 din Legea-cadru nr. 153/2017 atât de stabilirea nivelului sporurilor, cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate prin bugetul propriu, cât și de respectarea limitelor impuse de ordonatorul principal de credite în baza prevederilor art. 25 din legea-cadru.

33. În ceea ce privește capătul doi, s-a arătat că direcția de sănătate publică, pentru a efectua expertizarea unor locuri de muncă, trebuie să primească o solicitare în acest sens, depusă de ordonatorul de credite, în care trebuie precizate categoriile de personal pentru care se solicită expertizarea și încadrarea lor în prevederile regulamentului-cadru aferent familiei ocupaționale din care fac parte.

34. Referitor la capătul trei, s-a susținut că este obligația unităților administrativ-teritoriale (U.A.T.), în calitate de ordonatori de credite în subordinea cărora funcționează direcțiile de asistență socială sau compartimentele de asistență socială care angajează asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav, să adopte bugetele anuale în așa fel încât să includă sporurile aferente la care aceștia sunt îndreptățiți, legiuitorul nelăsând la latitudinea fiecărei U.A.T. acordarea sporului, după bunul plac.

35. Cu privire la capătul patru de cerere, instanța de trimitere a opinat că, de la data intrării în vigoare a modificărilor aduse regulamentului-cadru prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2018, nu doar personalul de specialitate poate beneficia de sporul pentru condiții deosebit de periculoase, ci și alte categorii de personal, respectiv în baza buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens, corespunzător timpului lucrat la locurile de muncă prevăzute în regulamentul-cadru.

36. În ceea ce privește capătul cinci, s-a menționat că nu a avut loc nicio compensare cu timp liber, aceasta nici nu era posibilă în condițiile lipsei unui al doilea asistent personal angajat pentru reclamantul persoană cu handicap grav.

37. Cu privire la capătul șase de cerere s-a arătat că Decizia nr. 26/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu clarifică pe deplin aplicabilitatea în timp a art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020, astfel cum a fost modificată, relevantă fiind și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

38. Referitor la capetele șapte, nouă și zece de cerere nu s-au formulat puncte de vedere.

39. În ceea ce privește capătul opt de cerere privind recalcularea salariului de bază s-a arătat că salariul lunar ulterior perfectării contractului individual de muncă prevăzut de art. 159 din Codul muncii este sinonimul „salariului lunar”, definit de art. 7 lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, tocmai prin folosirea sintagmei „lunar”.

40. În ce privește capătul nr. 11 de cerere s-a considerat că sporurile pentru condiții de muncă se pot acorda categoriilor de personal nominalizate numai atunci când sunt îndeplinite condițiile legal stabilite, în quantumul stabilit conform art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și cu condiția încadrării cumulative atât în cheltuielile de personal aprobate prin bugetul propriu, cât și în limitele impuse de ordonatorul principal de credite, în baza art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017.

41. Tribunalul Călărași a arătat că nu poate face aprecieri punctuale, deoarece există riscul de antepunere, însă sesizează că există diferențe între cele două categorii de salariați, respectiv de specializare, mediu de lucru, pregătire profesională și locație a desfășurării activității.

VI. Punctul de vedere al părților

42. Reclamanții din cauza înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov au apreciat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu este incidentă în cauză și nu sunt întrunite cerințele de sesizare a instanței supreme.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

43. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme nu a fost necesară consultarea instanțelor naționale cu privire la practica judiciară relevantă.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

44. La nivelul instanței supreme prezintă relevanță: Decizia nr. 13 din 16 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1052 din 21 octombrie 2024, Decizia nr. 23 din 27 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 31 ianuarie 2024, Decizia nr. 76 din 18 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 13 ianuarie 2025, Decizia nr. 104 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 6 februarie 2025, Decizia nr. 49 din 18 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 2 octombrie 2018, Decizia nr. 26 din 14 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1230 din 21 decembrie 2022, Decizia nr. 39 din 29 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 31 iulie 2017, și Decizia nr. 2 din 27 ianuarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 4 martie 2025.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

45. Prin raportul întocmit s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

46. Temeiul sesizării îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

47. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar conform alin. (3) al aceluiași articol, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

48. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

49. În lumina acestor dispoziții legale, condițiile de admisibilitate a unei sesizări formulate în baza Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 62/2024 sunt circumscrise următoarelor elemente:

- existența unei cauze în curs de judecată, în primă instanță ori în calea de atac, dintre cele la care se referă art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

- sesizarea să privească o chestiune de drept;

- soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

50. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesele în care au fost formulate sesizările au ca obiect solicitările reclamantelor, în calitate de asistent personal, de plată, respectiv de recunoaștere a unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.

51. Cauzele în care au fost formulate sesizările se află în primă instanță, pe rolul unui complet de judecată din cadrul Tribunalului Brașov — Secția I civilă, respectiv din cadrul Tribunalului Călărași.

52. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formată în aplicarea art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a statuat în mod constant că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii” (spre exemplu, Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

53. Noul act normativ reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 a preluat sintagma utilizată în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă referitoare la existența chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, aceasta regăsindu-se în cuprinsul art. 2 alin. (1) din ordonanța de urgență menționată.

54. În consecință, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, prin care s-a urmărit asigurarea unei practici judiciare unitare, care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plătii drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice (Decizia nr. 71 din 11 noiembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1330 din 31 decembrie 2024).

55. Se cuvine subliniat că nu orice chestiune de drept poate fi supusă dezlegării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care ridică problema precarității textelor de lege, a caracterului lor dual și complex. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul constituțional al instanței legal investite de a judeca în mod direct și efectiv procesul.

56. Chestiunile de drept supuse dezlegării în cauza de față nu se circumscriu însă exigențelor care să permită declanșarea mecanismului hotărârii prealabile, autorii sesizărilor nearătând în ce constă dificultatea interpretării, în contextul în care dispozițiile legale anterior citate nu sunt lacunare, incomplete și nici neclare, neargumentându-se riscul apariției unei practici judiciare neunitare.

57. În acest sens se observă, din modul în care instanțele de trimitere au formulat punctul de vedere asupra problemelor de drept, că judecătorii nu se confruntă cu o veritabilă dificultate în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale în circumstanțele litigiului dedus judecătii, aspect ce reiese din încheierile de sesizare, în care instanțele de trimitere fie au interpretat normele legale în discuție, fără nicio dificultate, fie nu au exprimat un punct de vedere, apreciind că expunerea propriului raționament ar echivala unei antepuneri.

58. Astfel, în cuprinsul încheierii de sesizare din dosarul aflat pe rolul Tribunalului Brașov, instanța de trimitere a prezentat un punct de vedere detaliat cu privire la interpretarea dispozițiilor legale incidente în soluționarea capetelor 1-5, 8 și 11 ale acțiunii introductive, fără a-și exprima părerea referitor la normele de drept aplicabile pretențiilor formulate în cadrul celorlalte capete de cerere. Din modalitatea de redactare a punctului de vedere rezultă, în mod neechivoc, faptul că judecătorul nu s-a confruntat cu nicio dificultate în interpretarea dispozițiilor legale incidente.

59. Din conținutul încheierii completului de judecată din cadrul Tribunalului Călărași rezultă neîndoielnic caracterul deficitar al sesizării, nefiind prezentat niciun aspect referitor la problematica de aplicare a textelor de lege, instanța de trimitere neinvocând o chestiune de interpretare a legii, ci solicitând o îndrumare pentru a gestiona soluționarea cauzei, fără a expune niciun argument care să justifice formularea întrebării.

60. Astfel, absența indicării elementelor de ambiguitate sau neclaritate a textelor de lege incidente în soluționarea dosarului aflat pe rolul Tribunalului Călărași, respectiv a capetelor 7, 9 și 10 din acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov, precum și punctele de vedere clar exprimate ale Tribunalului Brașov cu privire la capetele de cerere nr. 1-6, 8 și 11 relevă solicitări de soluționare, în concret, a raportului dedus judecătii, cu toate că acest atribut intră și este necesar să rămână în sfera de competență a instanțelor judecătorești (Decizia nr. 55 din 13 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 19 noiembrie 2021, și Decizia nr. 31 din 24 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 28 iulie 2023, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție).

61. În plus, prin multitudinea și modalitatea de formulare a întrebărilor adresate, Tribunalul Brașov tinde la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere (aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecătii) către instanța supremă, îndrituită legal să dea exclusiv dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să confirme normele de drept incidente în vederea rezolvării raportului juridic litigios; o interpretare contrară ar rezuma rolul instanțelor de drept comun la o simplă și mecanică activitate „de trimitere” și apoi de „preluare”, în hotărârile acestora, a dezlegărilor date în mecanismul hotărârii prealabile.

62. În concluzie, în urma evaluării elementelor sesizărilor formulate, se constată că problemele ce se solicită a fi lămurite nu sunt susceptibile de a primi o rezolvare de principiu printr-o hotărâre pronunțată în condițiile art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, atât timp cât nu vizează interpretarea *in abstracto* a dispozițiilor legale invocate, ci doar aplicarea acestora la cazurile concrete deduse judecătii, în funcție de particularitățile spețelor rezultate din analiza materialului probator administrat, cu scopul de a se identifica soluția ce trebuie adoptată în dosarele aflate pe rolul Tribunalului Brașov și al Tribunalului Călărași.

63. În egală măsură, evaluarea dificultății chestiunii de drept nu poate fi disociată de existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă în mecanismele obligatorii de unificare a practicii judiciare în cazul unor chestiuni de drept asemănătoare, de natură a oferi instanțelor de trimitere suficiente repere

interpretative pentru soluționarea cauzelor cu care au fost învestite.

64. Față de deciziile menționate la capitolul nr. VIII din prezenta decizie este facil a concluziona și că există dezlegări anterioare date de Înalta Curte de Casație și Justiție prin hotărâri obligatorii, care se constituie în suficiente repere de interpretare, utile instanței de trimitere în soluționarea cauzei deduse judecății.

65. Astfel, referitor la sesizarea înaintată de Tribunalul Brașov relevante sunt considerentele deciziilor nr. 13/2024, nr. 23/2023, nr. 76/2024, nr. 104/2024, nr. 49/2018, nr. 26/2022, nr. 39/2017 și nr. 2/2025, iar cu privire la sesizarea Tribunalului Călărași cele ale Deciziei nr. 23 din 27 noiembrie 2023, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, ale căror considerente sunt obligatorii, sprijinind și explicitând soluția.

66. În ceea ce privește cea de-a treia întrebare din sesizarea formulată de Tribunalul Brașov, respectiv întrebarea din sesizarea înaintată de Tribunalul Călărași, se observă că prin Decizia nr. 23/2023, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 37 din Legea nr. 448/2006 și a prevederilor anexei nr. 9 pct. IV lit. A subpct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, s-a stabilit că asistentul personal nu beneficiază de sporul pentru condiții periculoase sau vătămătoare.

67. Așadar, această chestiune de drept nu este una veritabilă, ci reprezintă doar o întrebare formală, ce nu ridică nicio dificultate și al cărei răspuns se impune cu evidență și fără cel mai mic dubiu, astfel că mecanismul hotărârii prealabile, inclusiv cel reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, nu mai trebuie declanșat. Nu orice element de aplicare a dreptului devine o chestiune de drept care să atragă automat necesitatea unei confirmări din partea instanței supreme pe calea acestei proceduri.

68. Instanța supremă subliniază că, în condițiile în care dezlegările anterioare obligatorii pe anumite probleme de drept facilitează interpretarea și aplicarea și a altor dispoziții legale decât cele analizate în cadrul sesizărilor precedente, nu se mai impune o nouă sesizare, în caz contrar potențându-se o diluare nepermisă a rolului atât al instanței de trimitere de a interpreta și aplica legea care circumscribe situația factuală dedusă judecății, cât și al Înaltei Curți de Casație și Justiție, consacrat de art. 126 alin. (3) din Constituția României, de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești.

69. În atare situație, constatând că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se impune respingerea sesizărilor ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile sesizările formulate de Tribunalul Brașov — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.947/62/2023, respectiv de Tribunalul Călărași — Secția civilă, în Dosarul nr. 997/116/2024, pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 noiembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

